

FIȘA DISCIPLINEI

(Denumirea disciplinei)

Anul universitar 2024-2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Bioetica și taina persoanei				Codul disciplinei		OLR1904
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje			
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. Lect. univ. dr. Gabriel Noje			
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					15
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studiul Vechiului Testament, Studiul Noului Testament
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție. Studentii se vor prezenta la cursuri cu telefoanele mobile închise sau aflate pe modul silențios. Frecventarea cursului în proporție de 70 %.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Ecran de proiecție. Frecventarea seminarului în proporție de 70 %. Studentii se vor prezenta la seminarii cu telefoanele mobile închise sau aflate pe modul silențios.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și realizarea de diagnoze sociale și din perspectivă teologică - Elaborarea sistemelor de asistență socială pe baza unor conținuturi teologice - Analiza teologică (explicarea) și soluționarea programelor de studiu, problemelor și conflictelor din domeniul asistenței sociale - Gestionarea sistemelor de informații bazate pe indicatori specifici în domeniul teologiei și în domeniul științelor sociale - Consilierea spirituală, profesională de integrare și incluziune socială
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul are ca obiectiv familiarizarea studenților cu principalele teme de bioetică și dezvoltarea capacității lor de a formula răspunsuri teologic elaborate, fundamentate biblic, patristic, liturgic și canonic, la problemele bioetice abordate.
7.2 Obiectivele specifice	- Să identifice și să descrie principalele dileme bioetice legate de dreptul la viață și la moarte – avortul, reproducerea asistată, contracepția, eutanasia, incinerarea – evidențiind argumentele pro și contra din perspective medicală, socială și teologic-ortodoxă. - Să analizeze implicațiile etice și spirituale ale tehnicilor de reproducere medicală asistată, trans-plantului de organe și îngrijirilor paliative, raportându-le la învățătura Bisericii (documentele Sfântului Sinod BOR, Documentul Social al BORu și documentele bioetice ale Bisericii Ortodoxe a Greciei). - Să interpreteze critic teme precum sexualitatea, căsătoria, revoluția sexuală globală și eugenia, pornind de la antropologia ortodoxă și de la valorile creștine legate de persoană, familie și responsabilitate înaintea voii lui Dumnezeu. - Să formuleze răspunsuri și strategii pastorale articulate la suferința, boala și moartea creștinului, integrând valențele duhovnicești ale suferinței și practicile îngrijirilor paliative în viața comunității și a dialogului intercultural și interconfesional.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Dreptul persoanei la viață	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

2. Probleme bioetice legate de avort	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
3. Probleme bioetice lagate de tehnicile de reproducere medical asistată	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
4. Contraceptia si anticonceptionalele	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
5. Sexualitatea, căsătoria și provocările revoluției sexuale globale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
6. Transplantul de organe	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
7. Creștinul în fata bolii, a suferinței și a morții	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
8. Suferința și valențele ei creștine. Valabilitatea acestora, în vremea noastră	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
9. Eutanasia, între dreptul de a trăi și dreptul de a muri	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
10. Îngrijirile paliative sau însoțirea bolnavului în stadiul terminal al vieții	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
11. Eugenia : voința lui Dumnezeu și voința omului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
12. Incinerarea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
13. Documentele Sfântului Sinod al BOR referioare la transplant, avort și eutanasi	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
14. Documentul Social al BoRu și Documentele bioetice ale Bisericii Ortodoxe a Greciei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Dreptul persoanei la viață	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
2. Probleme bioetice legate de avort	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
3. Probleme bioetice lagate de tehnicile de reproducere medical asistată	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică

4. Contraceptia si anticonceptionalele	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
5. Sexualitatea, căsătoria și provocările revoluției sexuale globale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
6. Transplantul de organe	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
7. Creștinul în fata bolii, a suferinței și a morții	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
8. Suferința și valențele ei creștine. Valabilitatea acestora, în vremea noastră	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
9. Eutanasia, între dreptul de a trăi și dreptul de a muri	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
10. Îngrijirile paliative sau însoțirea bolnavului în stadiul terminal al vieții	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
11. Eugenia : voința lui Dumnezeu și voința omului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
12. Incinerarea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
13. Documentele Sfântului Sinod al BOR referitoare la transplant, avort și eutanasi	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică
14. Documentul Social al BoRu și Documentele bioetice ale Bisericii Ortodoxe a Greciei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	1 oră fizică

Bibliografie selectivă

- Beaufils Dominique, „Credința ta te-a mântuit”. O viziune ortodoxă asupra bolii și a morții, traducere de Adrian și Claudia Dinu, Trinitas, Iași, 2009.
- Breck John și Lyn, *Trepte pe calea vieții. O viziune ortodoxă asupra bioeticii*, Editura Sophia, București, 2007
- Breck John, *Darul sacru al vieții*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2001 și alte ed.
- Breck John, *Dilemele bioetice și Ortodoxia*, trad. rom. Sebastian Moldovan, în „Revista Teologică”, an 8, 1998, nr. 1
- Buta Mircea Gelu (coord.), seria de 16 volume *Medicii și Biserica*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2003-2018
- *Clonarea umană între mit și realitate. O evaluare ortodoxă*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2003
- Cosma Sorin, *O abordare creștină a bioeticii*, Editura Marineasa, Timișoara, 2007.
- Dumea Caudiu, *Omul între „a fi” și „a nu fi”. Probleme fundamentale de bioetică*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București, 1998
- Engelhardt H. Tristram jr., *Fundamentele Bioeticii creștine. Perspectiva ortodoxă*, trad. rom. Mihail Neamțu, Cezar Longhin, Ioan I. Ică jr., Deisis, Sibiu, 2005
- Faros Filoteu, *Moartea și doliul. O teologie a nădejzii*, traducere de Victor Manolache, Sophia, București, 2012.
- Iloaie Ștefan, „Morală și viață. Documentele Bisericii Ortodoxe Române referitoare la Bioetică” în *Revista Română de Bioetică*, vol. 7, nr. 2, 2009, pp. 18-29.
- Iloaie Ștefan, *Cultura vieții. Aspecte morale în bioetică*, ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
- Ioan Paul al II-lea, *Scrisoarea enciclică „Evangelium vitae”*

- Ionașcu Iuvenalie, *Ispita faustiană. Aspecte ale bioeticii contemporane în lumina Ortodoxiei*, Editura Christiana, București, 2005
- Larchet Jean-Claude, *Credința în fața bolii, suferinței și a morții*, traducere de Marinela Bojin, Sophia, București, 2002.
- Larchet Jean-Claude, *Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți*, Editura Sofia, București, 2003
- Larchet Jean-Claude, *Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace...*, traducere de Marinela Bojin, Basilica, București, 2012.
- Mantzaridis Georgios I., *Morala creștină. II. Omul și Dumnezeu, Omul și semenu, Poziționări existențiale și Bioetice*, traducere de Cornel Constantin Coman, Bizantină, București, 2006.
- Moldovan Ilie, *Darul sfânt al vieții și combaterea păcatelor împotriva acestuia. Aspecte ale nașterii de prunci, în lumina moralei creștine*, EIBMBOR, 1997
- Sgreccia Elio, Tambone Victor, *Manual de Bioetică*, trad. rom. Gilda Levescu, București, Arhiepiscopia Romano-Catolică, 2001
- Stan George, *Teologie și bioetică*, Editura Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2001
- Zion Wiliam Basil, *Eros și transfigurare. Sexualitate și căsătorie. O perspectivă ortodoxă răsăriteană*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2001

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este conceput astfel încât să răspundă așteptărilor reprezentanților comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor din domeniul teologic și bioetic, prin formarea studenților în înțelegerea problemelor bioetice actuale. Studenții vor fi pregătiți să elaboreze răspunsuri argumentate și articulate la aceste provocări, având la bază cunoașterea profundă a principiilor teologice ale Bisericii Ortodoxe. Astfel, disciplina contribuie la dezvoltarea unor competențe teologice și etice cerute atât în mediul academic, cât și în diverse contexte profesionale și sociale în care expertiza în bioetică ortodoxă este necesară.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare orală individuală, pe baza unui subiect extras de student, conținând două cerințe	70%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări de seminar sau prezentarea unui scurt text indicat de către profesor	20%
		Implicare în dezbateri seminariale	10%

10.6 Standard minim de performanță

- **Cunoștințe minime pentru acordarea notei 5:**

Traterea satisfăcătoare a cel puțin uneia dintre cele două cerințe formulate în subiectul extra

Realizarea activității la seminar.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
30.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".